

Лукомська Аліна Андріївна

Курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Поливанюк Василь Дмитрович

доцент кафедри тактико-спеціальної
підготовки Дніпропетровського
державного університету внутрішніх
справ

кандидат юридичних наук, доцент

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТА ПРІОРІТЕТИ РОЗВИТКУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАЦІВНИКІВ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Поліцейська освітня система має значний вплив на створення поліції XXI ст. Поліція в усьому світі є одним з найбільш розвинутіших державних інститутів, значення якого завжди було і залишається величезним як для суспільства в цілому, так і для всіх без винятку політичних режимів.

Органи поліції більшості європейських країн на даний час стали об'єктом інтенсивних системно-структурних перетворень. Поліцейські навчальні заклади не тільки навчають, а й виховують курсантів, таким чином, готуючи їх до виконання складних завдань, що стоять перед поліцією. Як ми вважаємо, основна вимога до змісту підготовки майбутніх поліцейських - це формування у співробітників поліції високої культури, моральності і гуманізму, вірності громадянському і службовому обов'язку, повага до конституційних прав і свобод громадян, здатності до професійного самовдосконалення.

Тож, однією з важливих передумов успішності правоохоронної діяльності є готовність фахівців до виконання покладених на них професійних обов'язків. Актуальність цієї проблематики не викликає жодних сумнівів, оскільки зумовлена сучасними подіями, розгорнутими на теренах нашої держави, а саме проведенням операції.

Загалом, науковцями запропоновано чимало визначень поняття готовності, її структурних складових, а також чинників, що впливають на її динаміку. Така низка тлумачень зумовлена відсутністю єдиного підходу до вивчення останньої. Водночас закономірним є існування різних інтерпретацій її структури та сутності, оскільки у кожній із професійних сфер готовність має свій специфічний прояв, обумовлений змістом та умовами конкретної діяльності.

Правоохоронна діяльність здійснюється в напружених, екстремальних й стресогенних умовах, передбачає виконання службових обов'язків за значного

дефіциту часу, вирізняється підвищеною відповідальністю за прийняття рішень й необхідністю невідкладного вжиття заходів. А, отже, вимагає від співробітників правоохоронних органів високого рівня психологічної готовності до конструктивних дій, швидкого упередженого реагування на протиправні діяння супротивника.

Готовність працівників поліції до професійної діяльності здебільше залежить від рівня підготовки, яку вони отримують під час навчання у вищих навчальних закладах системи МВС, оскільки вища освіта є суттєвим фундаментом подальшого професійного шляху особи, який постійно слід удосконалювати і підвищувати. Саме від цього залежить подальший професійний шлях поліцейського.

Питання підготовки фахівців органів поліції є пріоритетним у сучасних умовах. Особа може бути компетентною у своїй сфері, але не готова на високому професійному рівні виконувати професійні обов'язки. Готовність, безумовно, пов'язана із компетентністю та взаємообумовлює її. Тому, вважаємо, що є необхідним комплексне поєднання теоретичного і практичного навчання для формування та розвитку у курсанта професійно-психологічної готовності до правоохоронної діяльності [5; с. 191].

Поліція як державний орган виконує комплекс специфічних завдань щодо забезпечення безпеки громадян, захищає їх права і свободи, забезпечує громадський порядок тощо. Згідно зі ст. 42 ЗУ «Про національну поліцію» поліція під час виконання своїх повноважень уповноважена застосовувати фізичний вплив (силу), спеціальні засоби, вогнепальну зброю [1]. Як свідчить статистика роботи поліцейських у нашому суспільстві, на жаль, непоодинокими є випадки злочинних та хуліганських посягань на громадян, правоохоронців, явища групової злочинності тощо. Тому важливими питаннями також є забезпечення особистої безпеки працівників поліції.

Задля протидії таким правопорушенням, ефективного виконання повноважень майбутні офіцери-правоохоронці повинні бути серйозно підготовлені до різних екстремальних професійних та життєвих ситуацій як з точки зору загальної фізичної, психологічної та тактичної підготовки, так і щодо застосування конкретних засобів фізичного впливу, спецзасобів, вогнепальної зброї [4, с. 4]. У відомчих навчальних закладах ставляться серйозні вимоги до методики викладання проведення практичних занять із курсантами. Підвищення якості навчального процесу з дисципліни «Спеціальна фізична підготовка» у вищих навчальних закладах МВС України вимагає від фахівців пошуку і впровадження ефективних методик і технологій розвитку спеціальних фізичних якостей, навчання техніки рукопашного бою, що сприяють досягненню високого професійного рівня курсантів [2, с. 13].

Однак процес навчання і тренування повинен будуватись при повному врахуванні особливостей кожного курсанта. Одне і теж саме навантаження може бути під силу одному курсанту і непосильним для іншого. Будь-яке завдання повинно бути важким, але в той же час і доступним. При визначенні викладачем ступеня навантаження чи проблемності завдання необхідно

керуватися індивідуальними особливостями курсанта, його самопочуттям у даний момент, станом тренуваності і поставленими перед ним завданнями.

Найбільшого ефекту у процесі навчання вдається досягти в тому випадку, коли не тільки завдання, навантаження, але й різні засоби, методи і форми заняття підбираються викладачем у відповідності індивідуальним особливостям курсантів [3, с. 63–64].

Саме при індивідуальному підході є можливість якнайповніше реалізувати комплекс психолого-педагогічних умов для удосконалення професійної підготовки курсантів:

- враховуються особливості психологічної готовності курсанта до засвоєння конкретного прийому;
- покращується мотивація мети занять;
- успішніше засвоюються тактико-технічні дії при захисті чи затриманні правопорушника;
- відбувається комплексний вплив на формування спеціальної фізичної підготовки;
- підбирається індивідуальна методика навчання та виконання курсантом прийомів (згідно з анатомічними особливостями організму, психологічного стану курсанта тощо).

Серед основних форм індивідуалізації можна виділити роботу в малих та мікрогрупах, роботу курсантів у парах, індивідуальну роботу «викладач – курсант». Таким чином, вказані підходи нададуть змогу підвищити якість не тільки навчального процесу, але й головне – ефективність підготовки майбутнього фахівця-поліцейського.

Отже, перед МВС України стоїть безліч проблем, але питання про кадри, їх правильному підборі, підготовці і створенні якісних можливостей професійного розвитку співробітників є основним і стає необхідною передумовою для успішного реформування МВС в цілому.

В даний час необхідно орієнтувати навчання на ті професійні завдання, які необхідно буде вирішувати майбутньому співробітнику поліції, що дозволить до мінімуму скоротити період адаптації випускника на посаді після закінчення ВНЗ.

Бібліографічні посилання:

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 19.02.2020).

2. Данильченко В. А. Формування техніки рукопашного бою в процесі спеціальної фізичної підготовки курсантів вищих навчальних закладів МВС України : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02. Київ, 2015. 24 с.

3. Заярін Г. О. Загальна спеціальна фізична підготовка працівників міліції : підручник. Донецьк : ДІВС, 2002. 304 с.

4. Логачов М. Г. Психологічна підготовка особового складу спеціальних підрозділів ОВС до дій в екстремальних ситуаціях : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.06. Харків, 2001. 17 с.

5. Пасько О. Система підготовки майбутніх працівників для Національної поліції. *Національний юридический журнал: теория и практика*. 2016. Октябрь. С. 191–194. URL: <http://www.jurnaluljuridic.in.ua/archive/2016/5/43.pdf> (дата звернення: 19.02.2020).

Ляшенко Артем,

курсант II курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Євген,

старший викладач кафедри тактико-
спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗНАЧЕННЯ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ МАЙБУТНЬОГО СПІВРОБІТНИКА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Вогнева підготовка, це одна з наукових дисциплін яка вивчається курсантами, які проходять навчання у вищих закладах освіти зі специфічними умовами навчання. Під час її вивчення отримувачи вищої освіти отримують теоретичні знання щодо знання заходів безпеки при поводженні зі зброєю, склад її матеріальних частин, а також практичні навички щодо її застосування. Проте, чи настільки важливе значення вона має?

Перш за все, слід зазначити те, що поліцейська діяльність завжди була пов'язана з ризиком, тому наявність вогнепальної зброї перш за все є психологічним засобом надання впевненості поліцейському щодо своєї захищеності та можливості її використання, а правопорушник розуміючи про можливість використання проти нього зброї з більшою вірогідністю не буде скоювати протиправних дій по відношенню до життя та здоров'я поліцейського. Проте щоб застосувати вогнепальну зброю, поліцейських повинен бути обізнаним щодо законності дій, яким він скоює. У цій ситуації як раз проявляється завдання вогневою підготовки. Під час навчання, майбутнім поліцейським надається можливість набути теоретичні навички законодавчої бази, які у майбутньому будуть потрібні йому на кожному дні несення служби.

Наступним фактором важливості вогневої підготовки, є набуття практичних навичок, щодо поводження з вогнепальною зброєю. Як на перший